

Nr 520

Av herr **Aman**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 164, med förslag till förordning angående ändrad lydelse av 10 § 1 mom. förordningen den 26 juli 1947 om statlig inkomstskatt.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 164 föreslås en förändring av skatteskalorna i den direkta statliga inkomstskatten. Förslaget ingår som ett led i den förändring i det svenska skattesystemet, som proposition nr 162 om allmän varuskatt innebär.

En vägande anmärkning mot den nuvarande statliga inkomstskattens utformning är, att marginalskatten redan i normala inkomstlägen uppnått en nivå, som medför att beskattningen verkar dämpande på intresset att genom extra arbetsprestation eller ansträngning söka öka arbetsinkomsten. Den efter skatt behållna inkomstökningen står inte i rimlig proportion till den ökade ansträngningen, minskade fritid, som utgör en förutsättning för inkomstökningen.

Från bl. a. den synpunkten kan skäl anföras för en nyinriktning av skatteavvägningen mot ökad indirekt beskattning, vilket sker genom införande av en allmän varuskatt. Härigenom undviker man att förstärka nuvarande motsättningar i skatteförhållandena för olika inkomsttagarkategorier.

Förslaget i proposition nr 164 uppvisar emellertid vissa detaljer, som är synnerligen olyckliga ur såväl sakliga som psykologiska bedömningsgrunder. I inkomstskikten för makar ca 23 500—39 500 kronor och ensamstående 14 500—16 000 kronor föreslås en höjd skattesats (marginalskatt). Departementschefen anför:

Skattesänkningen bör i enlighet härmed främst avse de båda lägsta skikten av inkomstskatteskalen. Ett viktigt önskemål bör också vara att avlägsna den ojämnhet hos stegringen i de lägsta progressiva skikten som kvarstår efter 1956 års allmänna skattesänkning. För att inte de som har större inkomster skall få en opåkallad skattelättnad bör å andra sidan skattesatsen i vissa högre skikt (marginalskatten) jämkas något uppåt. Någon skatte-skärpning föreslås emellertid icke.

Det är riktigt att någon ökning av skatteuttaget ej sker totalt sett i ovan nämnda inkomstlägen. Men marginalskatten ökas. För varje ökning av inkomsten med 100 kronor skulle ytterligare en (1) krona gå till direkt skatt i inkomstlägen där stora tjänstemannagrupper befinner sig. Ett framhållande av att marginalskattehöjningen är obetydlig — en procentenhet — utgör

härvid inget bärande argument, då en marginalsattesänkning måste anses som en angelägen förändring i skatteskalan.

Målsättningen bör vara att marginalsatten inte ökar i något inkomstskikt. Den ökning i intäktsbortfall som härigenom skulle uppstå, bör inte förhindra en rimlig utformning av skatteskalan.

Med stöd av vad ovan anförts hemställes,
att riksdagen vid behandling av proposition nr 164 måtte besluta att skatteskalan i den statliga inkomstskatten från och med den 1 januari 1960 utformas så, att någon höjning av skattesatsen ej inträder — i förhållande till nuvarande nivå — i något inkomstskikt, vare sig för makar eller för ensamstående.

Stockholm den 28 oktober 1959

Valter Aman